

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNY SZOCIÁLIS SZÖVETSEG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MÁRCIUS

13

Péntek

Névnap Nicefor

A városi színházban

1914. évi március hó 12-én

A nevető férj

Operette 8 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Bárdos Ottókar	Inke Rezső
Sarlott	Albert E.
Mivira	Nádasyné
Szapolcay	Nagy Pál
Asztalos László	Komlós V.
Etelka	Dereghy I.
Dr. Rosenroth Sala	Heltai H.
Büczögő Kakuk Istók	Nagy Dezső

KEZDETE ESTE 8 ÓRAKOR

Felolvasó szerkesztő: Dr. VERÉB GYULA

Szerkesztő: PAPP MÁTYÁS.

A LIFKA-Bioskopban

március hó 12-én

Az attaché.

Politikai életkép 2 felvonásban.

Móric mint hamupipóke.

Humoreszk Princetől.

Kezdeté d. u. 5 és este fél 9

Telefon 394.

Előfizetési díjak:

	Helyben	Vidéken
	házhoz hordva postán küldve	
Egy évre	7 K 20	14 K 40
Fél évre	3 K 60	7 K 20
Negyedévre	1 K 80	3 K 60
Egy hónapra	0 K 60	1 K 20

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz.

Nyitótár sora 40 fillér.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon számok:

Szerkesztőség és kiadóhivatal 300

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, (Rákóczi-utca 20. szám.)

TELEFON HIREK.

Hazai a királynál.

Báró Hazai ma a királynál audencián jelent meg. A miniszter az önkéntesekről és az ujonclétszámnak egy évre leendő felemeléséről szóló törvényjavaslatokról, az országos kaszinó és katonatisztek között fölmérült sffairról tett jelentést.

Leszállították a kamatlábat.

Az osztrák-magyar bank kormányzó tanácsa ma a kamatlábat 4 és félről 4 százalékra szállította le. Lombard és áruüzletekben a kamat 4 és fél — 5 százalék.

A debreceni merénylet.

Még nem nyert beigazolást, hogy a kérdéses levél Catarau irása-e? Salamon Mariskát ma ismét kihallgatták. Azt vallja, hogy Catarau egy budapesti váci-utcai egyházi szerkezettel kereskedő cégtől akart Miklóssy püspök számára keresset rendelni, s talán ezzel is félre akarta öt vezetni.

Avramot és Mandescut még mindig nem helyezték szabadlábra, jól lehet barátaik ovadékokat ajánlottak föl.

A képviselőházban.

A képviselőházban ma az ellenzék részéről Sághy Gyula beszélt, majd a munkapártiak részéről Manna polévizált Bethlen István tegnapi beszédére.

Nem imádkozik

a fejedelemért.

Albánia új fejedelmének már is kellemetlen tapasztalatai vannak. A valonsi gör. kel. érsek ugyanis megtagadta, hogy az új fejedelemért a templomban imát mondjon. Az érsek ellen az albán kormány megindította az eljárást.

Gyujtogató suffragettek.

Egyik távirati jelentés szerint a londoni suffragettek Londonban egy nagy gabonarakárt gyujtottak föl. A legféltetlenebb igatást fejtik ki és mindent elkövetnek, hogy leterítést veszérüket Pauckhorst asszonyt szabadon bocsássák.

A katonatisztek

és a kaszinó.

Minden híreszteléssel szemben tény az, hogy az országos kaszinóból még nem léptek ki a katonatisztek. A hadtestparancsnok kiadta ugyan a rendelkezést, de Wekerle közbenjárására felfüggesztette.

Ma már politikuskok is közbeléptek az ügy békés elintézésé végett. Károlyi Mihály próf maga is interveniált Vay Gábor grófnál, hogy adja meg a lovagias elégtételeit a parlamenti órszég tisztjeinek.

Árvizveszedelem.

Eszakkeleti Magyarországon az árvizveszedelem ismét megkezdte rémes pusztítását. A Tisza, a Viso és a Tiszának több mellékfolyója kiáradt. Az utakat elöntötte az ár, a hidakat elsodorta, falvakat árasztott el. Máramarosziget a külvilágtól teljesen el van zárva. A közlekedés megszünt, több helyen csak átszállással tarthatják fön a forgalmat.

A zugbukmakerek ellen.

Budapest főkapitánya eddig is szigoruan járt el a zugbukmakerek ellen, ma azonban a közönséghez fordul támogatásért nagy falragaszokon. Felhívja a közönséget, hogy óvakodjanak a tiltott fogadásoktól s ezeknek a következményeire figyelmeztet.

Schweitzer József

Gyászra van a kalocsai egyházmegyének. Nagylelkű főpapja, Krisztus szeretetének és irgalmasságának gyakorlati hirdetője a káptalan nagyprépostja, Schweitzer József halt meg.

Eletének minden gondolatát az képezte, minő eszközökkel mosdithatja elő egyházmegye fiatal papságának sokoldalú kiképzését, de nem feledkezett meg arról sem, hogy egyengetse mindenkinek az utat, aki a tudományos pályán akart a hazának és egyháznak hasznos tagja lenni. Gondját képezte a nép gazdasági művelődésének előmozdítása is. Nagy értelmével csodásan nemes szív versengett.

Egész csapat tanulóit segített rendszeren havi segélydi akkál, Rómában 100000, Freiburgban 60000 koronás stápitványt tett egyházmegyéje fiatal papjainak továbbképzésére. A kalocsai rózsafüzérgyárnak, melynek gazdasági jelentősége ismeretes, a kalocsai Malatin féle emeletes házat ajándékozta. Evente díjakat tűzött ki a szilvengubótenyésztés terén elért sikerek jutalmazására. Vagyonának nagy részét a kalocsai papnevelő intézetnek hagyományozta. Megszámlálhatatlan azoknak a szegényeknek a száma, akiket bajukból az elhunyt főpap jótékonyossága mentett ki.

A végtelen hatalmasság, az Isten trónja előtt bizonyára üdvöztérdemlő sáfárkodással számolhat be. A gyászról pedig csak a veszteség nagyobb, mely egyházmegyéjét halálával sújtotta.

Schweitzer József 1828. szeptember 2-dikán, Tolón született. Aldozárrá 1858. augusztus 2-án szenteltetett. Ezután káptalan, majd 1859-ben teológiai tanár, a kasszeminárium spirituális, 1880-ban tb. kanonok, 1887-ben kanonok, majd szemináriumi igazgató, 1889-ben ő szentsége praelatusává nevezetett ki. A káptalan nagyprépostságára 1906-ban emelkedett.

Előhaladásának minden moz-

Bácska legolcsóbb és legnagyobb férfi és női divat áruháza Szabadka.

Divatoikkok, rövidárúk, szabókellékek, nap- és esernyők, férfi-, női- és gyermek cipők, Bossi-, Hüchel-, Borsalino- és Pichler-kalapok, fehérművek, kelen-

Vukovits Gerő
Főtér.

gyék, csipkék, harisnyák, trikó, Jágering, gyermekkoosi, bőrdők, piaci táskák, mennyasszonyifátylak, koszorúk
dus raktára. 3287

Kuntics József uri- és divat-szabó Szabadka, Kazinczi-u.

Készít uri ruhákat a legelegánsabb kivitelben. — Modern szabás. Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

szacata a nagyléleknek, a csodá-
san nemes szívnek nyújtott
nem keresett, de krisztusi szel-
lemben kiérdemelt elismerés
volt.

A kalocsai székesegyházban
ma mutatták be az elhunyt fő-
pap lelkiüdvéért az istentiszte-
letet. Temetése ma délután 3
órákor volt.

Szabadkáról, sajnos, senki
sem mehetett a temetésre, mert
csak ma délben érkezett meg a
halálhíre és a temetésre von-
atkozó hivatalos értesítés Sza-
badkára.

Rádólt a háztető.

Tört lábbal a romok alól.

A második kör 420. szám
alatti háznak a tetője már az
ősszel sem állta a vizet. Rech-
nitzer, a háztulajdonos a javi-
tási munkákat tavaszra
hagyta s pár nappal ezelőtt
még is kezdte. Új tetővel szán-
dékosta kicserélni a régit s
tegnapra már a cserépfedést is
még lehetett kezdeni.

Az éjjeli eső azonban any-
nyira megviselte a korhadó
horogfákat, hogy nem bírták
el a nagy terhet. Este hét óra
tájban nagy recsegés és robaj
között egyszerre csak leszakadt
a háztető és maga alá temette
Csik Mihály 13 esztendő s ce-
repező inast, a romhalmokból
nagy nehezen szabadították ki
s nem sokára megérkeztek a
mentők is, akik a kórházba
szállították ki a cserépező inast,
akinek a jobb lábát törte ketté
a leszakadt tető.

A gyermek szüleit, akik II.
kör 390. szám alatt laknak, a
rendőrség értesítette a szeren-
csétlenségről. A kapitányságon
ma megkezdődött a szemtanúk
kihallgatása. A vizsgálat azt
mutatja, hogy ki mulasztotta el
azt a kellő gondosságot, amely-
nél nem történhetett volna
meg a szerencsétlen tetőomlás.

Valami remek

ujdonságok érkeztek

BUKVITS TESTVÉREK

divat áruházába vétel kényszer nél-
kül tekintse meg.

Valami nagyszerű!

és mesés olcsó árban vásárolhat ott
kalap, cipő, férfi- és női divat-cikket,
eső és napernyő, nyakkendő, kötött
és szövött téli áruk, keztyű, harisnya,
koszoru, szalag, menyasszonyi kelen-
gyék s mindenféle szabó kellékek a
legnagyobb választékban.

Egyedüli raktár Truss & Co. angol
kalapokban.

Telephon 431.

Telephon 431.

SZABADKAI ÉPÍTKEZÉSEK.

Főispán és polgármester ki-
jelentették tegnap a náluk tisztel-
gő iparosoknak, hogy az
idei tavaszi és nyári építkezé-
sek nagyon szűk keretre szo-
rulnak. Az igazságügyi palotát
és a kaszárnyát majd csak va-
lamikor ősszel kezdik meg épi-
teni.

E két utóbbi építkezésre tett
kijelentés természetesen. A mun-
kanélküliek arra, hogy ezen épít-
kezéseket már most megkezd-
dik, nem is számítottak, mert
hiszen érthető, hogy tervek,
hely nélkül valamit építeni kez-
deni nem lehet. Azt pedig min-
denki tudta, hogyan áll a te-
kintetben a két fontos építke-
zési ügy. Bizonyára nagy örö-
möt fog okozni az is, ha az
ősszel azután csakugyan meg-
kezdik az építkezést.

Nem értjük azonban, miért
nem kezdhetik meg a polgári
iskola építését? A telek miatt.
Ennek a telkére szánta a pol-
gármester körületekintő politiká-
ja a törvényszéket. Amde azért
a polgári iskola építését még
csak kilátásba se helyezni az
idei évre, est nem értjük. Az
igazságügyi palota telkének
kérdése egy kis jóakarattal ha-
marosan tisztázható az igaz-
ságügyi kormányral, s ezzel a
polgári iskola építése elől mi-
nden akadály el van hárítva.

Ha a pénzügyi akadályok
kérelmetlenek az építkezést, ezen
a bajon is segíteni kellene. A
törvényhatósági bizottság bizo-
nyára készségesen nyújt ezen
ügyben segédkezet dr. Biró Ká-
roly polgármesternek, amint
segédkezet nyújtana a ludasi
templom építését illetőleg is.

Ha ily vizasztalan tekiütet
engedték a jövőbe vetni főis-
pán és polgármester,

a magánépítkezések

sem kecségetnek ragyogó pers-
pektivákkal. Nem mozognak a
magánosok, nem árulnak el épít-
kezési szándékot még azok
sem, akiknek a saját előnyükre
módjukban volna az épít-
kezés.

Előnyére válna, mert hiszen
Szabadkán ma oly rettenetesen
magasak a lakbérek, hogy szin-
te még azokat is építésre csá-
bitják, akiknek építkezésre szük-
ségük nincs.

Háromszobás lakásért ma az
I. kerületben 1700 koronát, bel-
jebb a városban szerény két-
szobás lakásért 800 koronát
nemcsak kérnek, de adnak is.
Igénytelen kétszobás udvari la-
kásokért 400—500 koronát
fizetnek. Mindez ösztökélhetné
az építkezési kedvet.

Nem akarom most a kedvtel-
enség okait kutatni. Érdekes

azonban, hogy a szabadkai
kedvtelenséggel szemben a
Bácska más városaiban szinte
lázas építkezési kedv mutatko-
zik. Így Zentán már eddig ti-
zenhat épületre kértek építési
engedélyt s biztos kilátás van
az építkezési kedvnek még ro-
hamosabb emelkedésére.

Egyet akarnék csak megjeg-
yezni. A szabadkai pénzügy-
zetek most, a krízis múltán
belenyulhatnának egy kicsit a
keservesen tapasztalható esen-
velenségbe s pénzt bocsáthatná-
nak az építkezni akarók ren-
delkezésére. Ez bizonyos te-
kintetben erkölcsi kötelesség
is pénzügyeteinknek. Azt hi-
szem, nem veszik tőlem inté-
zeteink rossznéven, ha erkölcsi
kötelességről merek ezen eset-
ben is beszélni.

A munkahány csökkentésére
nagyban hivatottak a

vasuti építkezések.

Ugy hallom, hogy ezen a
térén nagyok a tervezgetések.
Es pedig oly képen, hogy a
munka minél hamarabb meg-
kezdődhesse.

A rendező pályaudvar kihe-
lyezése lenne a munka kez-
dete. Ugy hírlik, hogy Kele-
biára akarják kivinni. Erre vo-
natkozólag már a tervek is
készek s az építési munkálatok
befejezését 1916-ra tervezik.

Más hírforrás szerint a bajai
és zombori vonalak elágazásai
közé helyeznék a rendező pá-
lyaudvart. Mindkét hírforrás
nyomós okokkal bizonykodik a
saját igaza mellett.

Mi azonban ismét felvetjük a
kérdést, vajjon a két terv mel-
lőzésével a rendező pályaud-
vart nem vihetnék ki a zom-
bori út végére, ahova egy új
személypályaudvart is építhet-
nének, mert ez a kérdés
is halaszthatatlan megoldás-
ra vár.

De ide kerülhetnének a töb-
bi vasuti intézmények is, már
csak azért is, mert a várossal
igy a szükséges kontaktus köz-
vetlenebb lenne. A tervek ha-
marosan elkészülhetnének s az
éretteljes kisajátítási eljárásokat
az érdekeltség bizonyára na-
gyon megkönnyitené.

Szándékosan hagytam utol-
jára egy

fontos városi teendő,

a város rendezés fejlesztését,
mely a magánosok építkezési
kedvét nagymérvben fokozná.

Ez a fontos teendő a város-
ligeti sugárut megnyitása. A
mérnöki hivatalnak kevés gon-
dot és kevés munkát adna. A
telek tulajdonosok meg alig
várják a hatóság komoly kez-
deményezését.

Míg más városrészekben a
fejlettség előmozdításában, na-
gyon helyesen, középületekre
számítanak, a tervezett sugárut
által átszelt, s a város véke-
ringésének központjától ma
mintegy elzárt városrészen
középületekre szükség egyál-
talan nem lenne.

A sugárut megnyitásával új
véredény nyílnék, melybe ön-
kéntelenül szöntenek az érde-
keltek életet támasztó vért,
mozgást, nyüzsgést önteni. Ez
előre megállítható, elmaradha-
talan, a város egészének önként
felkínálkozó fejlődési proce-
szus.

Ha a Batthányi-utca végén
kisajátítási nehézségek merül-
nének föl, meg kellene kerülni
ezeket a nehézségeket. Kivül-
ről befelé kellene a megnyitá-
si munkálatokat megkezdeni s
ennek folyamán a bírósági el-
járás megoldható a kisajátítá-
si nehézségeket, s eldöthetné,
hogy az önérdék makacssága
mily mértékben jogosult a köz-
érdekek szemben.

A munkanélküliséget ez a
munkálat segítene megszüntet-
ni és ismétlem, üdvös vállal-
kozásokra készítené azokat a
rétegeket, melyeknek vállalko-
zási kedvet ma bizonyos elszé-
lteltség tohasztja.

(D—e)

Násznagyból

vőlegény.

Megirtuk azt a furcsa tény-
dést, melynek színhelye Sza-
badka anynkönyvvezetői hiva-
tala volt, s amelyből a szin-
műíró tehetősége kacagató jele-
netekkel teli vigjátékot rögtö-
nözhetett volna.

Ezzel az ügygel azonban a
szinműíró helyett Szabadka kö-
zigazgatási bizottsága foglalko-
zott tegnapi ülésén, azt vizs-
gálva: tévedés vagy más ter-
heli-e Vojnich Antal anynkönyv-
vezetőt, aki vőlegény helyett
násznagyot adott házastársul a
menyasszonynak.

Mint hogy a polgármester ré-
széről lefolytatott vizsgálat fo-
lyamán kétségtelen bebonyi-
tást nyert, hogy ebben az eset-
ben csak komoly tévedésről,
legföljebb súlyos hibáról lehet
szó, amit a nagy munkatorló-
dásban követett el, épen
ezért az anynkönyvvezető
ellen csak a figyelmet
megelőző vizsgálatot rendelt
el a közigazgatási bizottság, s
megkérte a kir. ügyészséget,
hogy a tévesen megkötött há-
zaság érvénytelenítése végett
a szükséges törvényes intézke-
dések tegye meg.

Babics József vízvezeték- és csatorna berendezési vállalata Szabadka, Iroda, minta-

raktár és ipartelep: Kölcsei-utca (saját ház). — Telefon szám 609.
Készít: városi és községi vízműveket, minden rendszerű központi fűtéseket, szűrőt berendezéseket, légcsesz, vízvezeték, fürdőházi csatornázási stb.
berendezéseket. Gőzfűtőkonyha és gőzmosodákat. Szabadalmazott napfénygáz világítást, uradalmak, nyaralók és bérházak részére bármely vidéken.

Fentnevezett cikkekből állandó nagy raktár.

Kölcseiről udjútalusi.

Van szerencsém a n. 6. kö- zönség szíves tudomására hozni, hogy Szabadkán, Kossuth-utca Építő R. T. palotájában

ékszerész-műtővös üzletet

nyitottam, hol mindenféle ékszerek beszerezhetők s a szakba vágójavítások

pontosan és lelkiismeretes-
esen elkészítetek
Teljes tisztasággal
Csengődy József,
Szabadka, Kossuth-utca 13.

A vármegyei gazdasági egyesületből.

A bősbedrog vármegyei gazdasági egyesület igazgató választmánya f. hó 5-én Törley Gyula ügyvezető társelnök elnöklété alatt gyűlést tartott, amelyen az egyesület múlt évi működését, társaságadást, f. évi munkaprogramját és költségvetését a közgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

Az egyesület tagjainak száma 6481. Gazdaköreinek száma 68. Az egyesület ifjúsági növénytermelő versenyekre, nevesített vetőmagvakra, műtrágyázási kísérletekre, szántóversenyekre, trágyatelep versenydíjára, konyhakertészeti és borászati kiállításra, tejeversenyre, tenyésztési törzskönyvek megfigyelésére, tenyészbaromfiak beszerezésére és felöltök gazdasági oktatására összesen 4200 K-t vett föl a költségvetésbe.

Katyenszki Radivoj gyakorlatot segédülékárta léptette elő.

Szilbács, Martonos, Ujsovó, Osóvó, Kerény, Tatháza, Bítmonostor, Hódság, Kiskér községek heti illetve országos vásárai iránti kéréseiket pártolólag véleményezte.

Csergebogárirtást, szőlő- és körömfajás megállítását célzó szabályrendeletek alkotását nem kívánja, a heves vm. g. e.-nek az élő sertéseknek élő súlyban való eladása, a forogó vm. g. e.-nek az április 1-én történt ocséldköltségek, a osnád vm. g. e.-nek a hadsereg részére a kereskedők kizárásával a tenyésztőkkel való lovaslás, a szabolcs vm. g. e.-nek a gyümölcs és zöldségfélék postadíj lezállítása iránti átiratokat pártolja, míg a treres vm. g. e.-nek az eddigi cukorgyáraknak gazdaszövetkezetebe vonását nem pártolja.

A magyar gazdaság és erdőgazdálkodás megkeresésének, hogy gazdasági szakosítást létesítsen, eleget tesz, ha ezt a vármegye területén működő csekély számú gazdaságok támogatják. Fenti egyesületbe 200 koronával alapítótagnak az egyesület belép.

Az országos gazdaszövetség temesvári nagygyűlése alkalmával csoportos tanulmányi kirándulást rendez.

A szövetségnek a hajózást vállalatok elleni akcióját, miután a képviselőház a segélyeket most tárgyalja, nem támogatja, osztrákok a szövetségnek a Balkán államok yamszerződése ügyében hozott határozatait. Szabadka város vásárrendeltési szabályzatát a városi

tanács álláspontja alapján véleményezi, a megüresedett igazgató-választmányi helyekre a közgyűlésnek a következőket ajánlja:

Dr. Hajnal József állategészségi felügyelőt Zombor, Vidákovics Jenőt Nemesmillős, Bellán Gyulát Dunacsób. A rendezési közgyűlést, március hó 29-én d. u. 2 órájára tűzte ki.

Márciusi ünnepek

A magyar asztaltársaság ünnepe lakomáját március hó 15-dikén este rendezi Ilgen János bodegájában.

A Petőfi asztaltársaság március hó 16-dikén rendezi ünnepe lakomáját Zsigmond István vendéglőjében.

A keresztény szociálatak ünnepe lakomájukat saját helyiségükben március hó 15-én rendezik.

A Kossuth Asztaltársaság hét-
főn este tartja ünnepe lakomáját a Lőrinc Máttyás f. le vendéglőben.

A szabadkai Református-egyház Szóchenyitéri imhá-
zában 1914. március 15-én, va-
sárnap d. u. 4 órakor kezdődő-
leg március 15-iki ünnepélyt
tart. Belépődíj nincs. Persely-
adományok a szabadkai refor-
mátus templomalap növelésére
fordítanak. Műsor a következő:
1. szöveg. Eneklés a tanítónő
képző intézet protestánsa nő-
vendékei. 2. Ünnepe beszéd.
Tartja dr. Pásztor Endre fő-
gimnáziumi tanár. 3. Március
15-dikén. Bary Lászlótól. Szav-
alja Papp Julliska k. a. 4.
"Tied vagyok, tied hazám..."
"Tavasz elmúlt..." Eneklés
Uzody Irma és Tompa Matild
kisszónnyok. 5. Szoboszlai
Papp István imája 1849. márc.
15-dikén. Történelmi emlék.
Felolvassa Bary László refor-
mátus lelkész. 6. A haldokló
honvéd. Lévy Józseftől. Szav-
alja Bary Lászlóné uró. 7.
"Krasznahorka büské vára"
Eneklés Simonyi Gézáé uró
és Simonyi Géza. 8. Előre.
Tóth Kálmántól. Szav-alja Szűcs
Mária k. a. 9. Hymnus. Eneklés
a tanítónő-képző intézet
prot. nővendékei.

FOGAK és teljes fogorok,
arany és platina koronák,
arany, platina és porcellán
hidak amerikai módszerszerint
szinanyagból) minden külön-
legességnek fogakban. Foghu-
zás, tartós tömések készülnek
**Schäffer Géza fogtechnikai
műtermében és laboratóri-
umában.** Szabadka Kossuth-ut-
ca, Prokesch palota, I. emelet.

NAPI HIREK.

P. Bus konferenciái.

P. Bus. J. S. tegnap este hat órakor mondotta "el" első kon-
ferencia beszédét a főgymna-
siúm dísztermében nagyszámu
hallgatóság előtt.

A világlétfogás fogalmát ad-
ta, amelynek megalkotására
való törekvés szinte az ember
lényegéhez tartozik. Az emberi
értelemnek a világlétfogás kör-
üli munkáját csoportosítva, a
szakföldmenny határolt s épen
ezért világlétfogásra nem al-
kalmatlan munkásságától kezdve
felvezet tehetségének ragyogó
világosságával arra a magas-
latra, ahonnan a világlétfogás
lényegébe tiszta tekintetet vet-
hetünk. Itt látjuk meg a két
világlétfogást, melyek egyiké-
nek a személyes, a végtelen
Istenség képezi központját, a
másikét pedig maga az ember,
a megtagadott Istent a világlé-
tfogásból kizáró ember. En-
nek a két világlétfogás küz-
delmének mindennél is ismer-
tetése lesz mai és többi kon-
ferenciáink tárgya.
Az apostoli lelkű atya mai
konferenciája is este 6 órakor
kezdődik.

A közigazgatási bizottság
tegnap délután 3 órai kezdettel
dr. Purgly Sándor elnöklété
alatt rendezt ülést tartott. Dr.
Vojnics Ferenc főjegyző a pol-
gármesteri jelentést olvasta föl.
Dembitz Lajos az árvászeki ál-
lapotokról, Hoffmann Kálmán
tanácsnok pedig a pénzügyi ál-
lapotokról referált. Dr. Kertész
Ignác bizottsági tag a fertő-
lenítő felállításáért interpellált.
A tisztifőorvosi jelentést teg-
nap színmunkánk már hoztuk.

Atanyalanyakönyvezetők
A közigazgatási bizottság teg-
nap ülésein felterjesztést inté-
zett a belügyminiszterhez azt
kérve, hogy a belügyminiszter
a Ludas, Nagyfény és Tavanku-
s pusztákban szervezet anya-
könyvi hivatalokba helyettes
anyakönyvezetőköt nevezzen
ki. A közigazgatási bizottság
helyettes anyakönyvezetőkül
kinevezni kérte Ludasra Jeta
Dzsó kántortanítót, Nagyfény-
re dr. Galgóczy Andor t. orvost,
Tavankutra pedig S kendero-
vics Gyula anyakönyvi dij-
nokot.

Uj hajóállomás. Miat meg-
bízható forrásból értesülünk, a
Magyar Folyam és Tengerhajó-
zási Részvénytársaság bajai ál-
lómása még az idén elkerül
mostani helyéről és a Dunahid
és a német hajóállomás közötti
pártészén nyer elhelyezést. A
magyar hajóállomást az új ra-
kodópartra építik és ha a Baja-
vasútállomás—Dunapart vasút

kiépül, akkor ugyanitt lesz a
dunaparti pályaudvar is.

Irodalgazgatói kinevezés.
Stokoly János volt szabadkai
törvényszéki, most szegedi
főbíróirodatisztet az igazságügy-
miniszter a zombori törvény-
székes irodalgazgatónak ki-
nevezte.

Közgyűlés. A Kossuth Ass-
taltársaság folyó évi március
hó 22-én délután 3 órakor
tartja rendez évi közgyűlést
saját helyiségében.

**Bácskai tanárnők kineve-
zése Szerbiában.** Mihalygyics
Anna, a zombori és Pavlovics
Nadezda az újvidéki szerb fel-
ső leányiskola tanárnőt a kra-
gujevácsi felső leányiskola ta-
nárnővé nevezte ki a szerb
Közoktatásügyi kormány.

Nincs nyul. A bácskai ura-
dalmakról leverő híreket kap-
nak a nyulvadászok. A vadá-
szai tilalom ideje alatt ugya-
nis pusztító kár lépte meg a
fürgő kis mezei vadakat s min-
denfelé arat a természetes ha-
lál közöttük. A vészedelemes
betegség, a májmétey (disto-
ma hepaticum), melynek apró
férgecskék a látható bacillusai,
előidézője pedig a hosszú ke-
mény tél volt.

Valódi Platin
Wolfram lámpa
egyedül csak
Mayerhof optikusnál
kapható
75% árammegtakarítás.
Vigyázzon a cégre!!

Kivándorlás Bácskából.
Skuttéti Ferenc alispán most
tette közzé a Bácskából kiván-
doroltakról szóló statisztikát. E
szerint magyénkből a folyó év
első 2 hónapjában kétesernél
többben vándoroltak ki Ameri-
kába. A kimutatásból azonban
bizonyos a vármegye területén
lévő három szab. kir. város
kivándorlási statisztikája s így
legalább 3000-re tehető a ki-
vándoroltak száma, kik majd-
nem mindannyian földműves
emberek és akik leginkább
Északamerikába igyekeztek. A
kivándorlás Bácskából azóta
olyan nagymérvű, amióta tilal-
mat s a fokozott vér- és pénz-
adót már nem bírja anyagi
romlás nélkül kiűszadni a ma-
gyar.

Érdekes lap indult meg nem
régiben a fővárosban, olyan, ami-
lyenre már régen lett volna szük-
ség. Hogy miért nem volt eddig,
oka talán az, hogy az összehogás,
egyesülés, truszt és szakszervezetek
korában a maguk munkája után él-
nek rétege az a futó homok, ame-

Nincs kelmesebb, nincs tartósabb illat, mint a
"TANGO"
PARFÜM, kapható egyedül a

"REMÉNY"

DROGÉRIÁBAN SZABADKA
szé. Istvanter.
TELEFON: 3-27.

lyet legnehezebb lekötni. A Kath. Háziasszonyok hatalmas testületének sikerült e róteget megközelíteni szövetségi orgonumának. A Hirlapunknak mellékletével, a hasoncímű a A Mi Lapunk, Dolgozó Nők Lapja melléklettel, amennyiben minden szövetségi tag amint megkapja lapját, a mellékletet odábadja környezetének: oselédjének, bejáró munkásnőinek, szóval a nép asszonyainak. Micsoda töretlen szűz föld ez a közönség! Hogy habzsolják a nekik szóló egyszerű, magyaros, tiszta levegőjű elbeszéléseket. Mert hát legyen bár szó takarékoságról vagy nagy takarításról, szellőztetésről, vagy nyelvésoseléd, bűnhődéséről, leánykereskedelemtől, vagy az alkohol veszedelméről, [mindig regényruhába bujtatja az ügyeskező szerkesztő: özv. Báthory Nándorné, felisziti szerelemmel és a végén a java mind férjhez megy, a rossza pedig hoppon marad? Az ország előrelátó asszonyai kapva-kapnak e jó nevelési eszközön és tömegesen fizetnek elő évi 2 koronával, a két hetenkint megjelenő A Mi Lapunk Dolgozó Nők Lapja mellékletére (Budapest, VIII. Mária utca 7.) A föl-lap, mely havonként egyszer jelenik meg és a nőkérdes a vele kapcsolatos szociális mozgalmakkal tárgyalja, valamint a Kat. Háziasszonyok Orsz. Szövetségének és a Kat. Tisztviselőnk és Kereskedelmi Alkalmazottak Orsz. Egyesületének hivatalos közleményeit adja, egész évre 2 korona, a melléklettel együtt 3 korona.

Mozikirály leszállított helyárrakkal. Holnap, pénteken este leszállított helyárrakkal kerül szinre az idei szezon legnagyobb sikerű operetteje a Mozikirály a két főszerepben ezuttal is Albert Böskével és Peterdy Etussal. Dacára, hogy ezuttal már tizenkettedszer megy a darab, igen nagy érdeklődés nyilvánul a Mozikirály pénteki előadása iránt.

A VÁROSI KAVÉHÁZBAN minden este Bodrics Miska zenekara játszik.

T. c.

Vaⁿ szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Szabadkán, I. kör, Damjanich-u. 49. szám Fazekas-ház alatt törvényszékiileg bejegyezve, első szabadkai

rum-, likőr- és különlegességek gyárat létesítettem, hol mindenféle italok, nagyban és kocsiban kapható.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Első szabadkai rum és likőr különlegességek gyára:

Knoll A.

Irodai felszerelések,
Üzleti könyvek,
Másoló gépek
olcsó beszerzési
forrása

Vig. Zs. Sándor

könyv-, zenemű- és
papírkereskedése. —

SPORT.

1914. évi március hó 15 én
délután 4 órakor kezdődik

F. T. C. I. b. — Bácska

futball mérkőzés.

1914. március hó 22-én

B. T. K. - Bácska.

SZINHAZ.

Színházi műsor:

Csütörtökön páratlan bérletben Nevető férj.

Pénteken bérletszünetben leszállított helyárrakkal A mozi-király.

Szombaton délután 4 órakor leszállított helyárrakkal Beregi Oszkár, a Nemzeti Színház művésznének fellépésével Armány és szerelem.

Szombat este 8 órakor rendezés helyárrakkal, bérletszünetben Beregi Oszkár fellépésével Bánk-báb.

Arányi Dezső a Hoffmann énekelte tegnap szépségű közönség előtt. Csengő tenorja és nagy énektudása a színpadi bizalommal párosulva megtette a maga hatását. A közönség percekig ünnepelte. Partnerei: Albert Erzsébet és Balinszki József ezuttal is kitűnőek voltak Heltsival egyetemben.

Beregi Oszkár vendégfel lépte. A Nemzeti Színház e kitűnő művésze, aki mult be i vendég szereplésekor teljesen meghódította a szabadkai közönséget is, szombaton ismét játszik Szabadkán, még pedig délután 4 órakor mérsékelt helyárrak mellett Schiller kitűnő szomorujátékában az Armány és szerelemben Ferdinándot és este rendezés helyárrakkal Katona József történelmi drámájában a Bánk-bánjában játsza a címszerepet. Mindkét fellépés iránt óriási az érdeklődés és ezen előadásoknál is a zenekari ülésekre fog kerülni a sor.

Palicsra rándulók figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget hogy a

Palicsi kisvendéglőt

átvettem és teljesen felszereltem, úgy hogy kiránduló vendégeimet most télen is minden tekintetben kielégíthetem mindenféle meleg étellel és kitűnő italokkal. — Kiszolgálással továbbra is meg akarom nyerni a nagyérdemű vendégeimet és fentartani régi vendég-lősi hírnevem. — A n. é. közönség pártfogását kéri

Horváth Lajos
vendéglős.

5374/914 tan. sz.

Versenyvárosi hirdetésményi kivonat

A városi mérnöki hivatal közhírré teszi, hogy Tompa-Tavankut-Nagyfőny és Ludas pusztai tanyai központokban építendő külterületi vágóhidak építési munkáinak biztosítása céljából zárt ajánlati versenyvárosi tárgyalás tartatik.

Az ajánlatok benyújtásának határideje 1914. évi március hó 27. napjának d. e. 9 órája. A bánatpénzek 1914. évi március hó 26. napjának d. e. 12 órájáig a városi házi pénztárban teendő be.

Egyébb feltételek a hivatalos órák alatt a városi mérnöki hivatalban tudhatók meg.

Szabadkán, 1914. évi március hó 12-én

Strassburger J.

városi mérnök, építési felügyelő,
3644

Eladó föld!

A Palics alatti ugarokban
8 lánca ugarföld
eladó,

esetleg kukorica alá hasznos-
bérbe kiadó. Bővebbet a
kiadóhivatalban. 3619.

Faragó István

épület-, butor- és portál asztalos

SZABADKA,

Kállay-Albert-utca.
(a vasúttal szemben) :--:--:

Minden eszakra vágó munkák leg
jutányosabb áron készíttetnek.

Költségvetés díjtalanul!!

3510

Különleges-
ség gyer-
mekfelvéte-
lekben ::

Lengyel Géza

fényképészeti műterme

Szabadka, Kossuth-u. 21.

Elsőrangú
kivitelben
nagyítások
bármily régi
kép után.

Olesó pénzkölcsönök

4¹/₂%-os kamallal mellett teljesen
kifizetve 100-at 100-ért

jelenleg csakis jó magyarországi földekre azok
értékének feléig.

Horvát és szlavóniai földekre jelenleg csakis váltó-
kölsönök lesznek engedélyezve.

Földbirtokok parcellázása igen kedvező feltételek
mellett.

3574 **HERCZOG FIVÉREK Bankháza**

SZABADKA, Kossuth-utca.

Kain Lajos Új hangszernagykereskedés!

Délmagyarország legnagyobb, legelőkelőbb és Szabadkán egyedüli speciális villamoshangszerkészítési műterméi
Kossuth-utca, Vojnics palota. **április hóban nyílnak meg,** s mely hangszerek készítésére szakemberek vannak szerződötve, kik a leg-
legkiválóbb angol szerkezetű zongorákban, azonkívül hegedűk, citerák, tamburák, gitárok, villanyzongorák, gramophonok, klarinetek, úgy összes fa
és réz fuvós hangszerek és azok alkatrészei óriási választékban, valamint gr. mophon lemez legújabb felvételei a leghíresebb művészek által énekel-
kaphatók. Zongra hangolások és templomi orgona javítása és hangolása okleveles Bécsi hangozó által készítve. Javításokat már most is elvállalok

Meghívó.

A Szabadkai Általános Takarékpénztár Részvénytársaság kebelében megalakult „Kölcsönös Segélyző Szövetkezet“

1914. évi március hó 21-én délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre t. tagjait ez uton is meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az 1913. évi üzleteredményéről szóló igazgatósági és a mérlegre vezetett felügyelő-bizottsági jelentés.
2. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása.
3. Indítványok, továbbá az igazgatóság és a felügyelő-bizottság felmentése, valamint ugyanezeknek megválasztása. Egyszersmind közhirrre teszi, hogy a kilencedik csoport 188 tag 750 üzletrészszel működik az ujonan megalakítandó X. csoporthoz az aláírási iverk kivannak boesájtva.

Szabadkán, 1914. évi március hó 8-án.

Az igazgatóság.

Vagyon **Kölcsönös segélyző szövetkezet IX. csoportjának mérleg- és vagyon kimutatása 1913. december 31-én.** Teher

Fkvi lapszám		K	f	Fkvi lapszám		K	f
30	Szabadkai ált. tkpénztár számlája	50364	24	29	Heti befizetések számlája	63315	12
35	Hitelkölesönök számlája	15899	—	10	Biztosítási alap	572	60
11	Hátralék kamat számlája	633	75	13	Tartalék alap	403	29
				32	Kamatok előre felvett	48	22
					Egyenleg mint nyeresemény	2557	76
		66896	99			66896	99

Veszteség.

Nyereség és veszteség számla 1913. december hó 31-én.

Nyereség.

Fkvi lapszám		K	f	K	f	Fkvi lapszám		K	f
	Felosztási tervzet:					4/5	Mult évről átvett nyeresemény	1	85
	Szabadkai ált. tkptárnak 10% jut.	255	77			32	Kamatok számlája	1722	32
	Tartalékalap 10% jutalék	255	77			33	Késedelmi kamat számlája	199	84
	750 üzletr. javára iratik á 2 k 72 f.	2040	—			11	Hátralék	633	75
	Marad osztatlan a jövő évi számlára	6	22	2557	76				
				2557	76			2557	76

Szabadkán, 1913. évi december hó 31-én.

Csajkás s. k.
főkönyvelő.

Brenner József s. k.
elnök.

Dr. Révfy Jenő s. k.
h. elnök.

Rieger Mihály s. k.
ig. tag.

Kovács s. k.
pénztárnos.

Alulírott felügyelő-bizottság ezen kimutatásokat megvizsgálván, azokat az intézeti számadások fő- és mellékkönyvekkel történt összeegyeztetés után mindenben megegyezőknek és a valóságnak megfelelőeknek találta.

Szabadkán, 1914. évi március hó 11-én.

Märeveiler Antal s. k.

Paul György s. k.

Tomasics Mihály s. k.

Bartek Károly s. k.

Benke Dániel szobafestő és mázoló.

Disztes és egyszerű munkákat a leg-
jutányosabb árban vállal.

Nagy választék magyar, német, Ro-
naisaus, román stíliú vészlátokban.

Templom és kápolna festő.
Költségvetés ingyen.

Szabadkán, V-ik kör, Köteles-utca
223. szám. Saját ház.

Telefon 433

Telefon 433

Tegyen egyszer próbát
sohasem vesz másutt

BORT

Saját szüretesű boraimat zárt
palaecokban hozom forgalomba

72 fillér egy liter
RIZLINGI.
68 fillér egy liter
FIXLI.
64 fillér egy liter
SILLER.

10 liter vételnél 4 fill. olcsóbb.

A legkisebb mennyiséget is házhoz
szállítok.

Sibality Illósné Vörösmarty-u. 47.
Telefon 521.

Nagy Géza műszerész,

elektrotechnikus
motorerőre berendezett gépjávi-
tó műhelye.

Készít: Irógép, varrógép, gra-
mafón, telefon, kerékpár,
benzin-, gáz-, nyersolaj-motor
elektromotor szivattyukat
és javításokat elvállal.

Szerel: villany, gáz és visve-
zetéket. Raktáron tart: villa-
nyos szerelvényeket, fürdő be-
endezéseket stb. Irrógép var-
rógép, kerékpár alkatrészek-
ket, és műszaki cikkeket.

I. Eötvös-u. 61. Népbank mellett
Telefon 5-42 3301

Szeibold József vendéglője és sörcsarvoka

Szabadka, Eötvös-tér
Népbankkal szemben.

Reggelik, ebédek és vacsorák ét-
lap szerint. — Saját szüretelésű
fajboraim kimérésre.

Dupla Karlócai ürmős
literje 2 kor

3346

Alacker János vendéglője megnyilt.

Értesítés.

Van szerencsém teljes tisztelettel
a n. é. közönség szives tudomására
hozni, hogy Szabadkán, VII. kör,
Batthányi (Gözfürdő)-utca, Edény-
piac, Leovics-ház, a mai kor igé-
nyeinek teljesen megfelelő

vendéglőt

nyitottam.

Elsőrendű kőbányai sörök, Pilseni-
Ósforrás és Salvator kimérése. —
Elsőrendű fajtiszta borok. — Első-
rendű magyar polgári konyha.

Pontos kiszolgálás! Szolid árak

Teljes tisztelettel

Alacker János, 3593 vendéglős.

NARANCS!!

NÁPOLYI NARANCS

1 kg. K— 34 fillér.

Óriási JAFFA (szentföldi)
narancs édes 1 drb. K—10 fillér.

Óriási JAFFA (szentföldi)
narancs édes, válogatott
1 drb. K— 12 fillér.

Vérpiros narancs, nagy
1 drb. K— 08 fillér.

Vérpiros narancs nagy
1 láda 200 drb. 14-50.

Vérpiros narancs nagy
válogatott 1 láda 100 drb. 8.—

Vérpiros narancs közép
1 láda 300 drb. K 15.—

Vérpiros narancs közép vá-
logatott 1 láda 150 drb. K 8-50 fillér

Vérpiros narancs kisebb
1 drb. K— 05 fillér.

Vérpiros narancs kisebb
1 láda 180 drb. K 7.50 fillér.

!! MANDARIN !!

legfin. nagy 1 láda 150 drb. K 4-50

Mandarin legfinomabb óriás
1 láda 80 drb. K 5-50 fillér

Mandarin első r. 1 kg. K— 70 fillér

Mandarin I. r. 10kg-os kosár
vételnél 1 kg. K— 60 fillér

Tiroli vegyes alma 1 kg. K— 56

!! CITROMALMA !!

igen finom 1 kg. K— 80 fillér

Citromalma igen finom kosár
vételnél 1 kg. K— 70 fillér

FRISS CARFIOL

nagyság szerint.
Az összes fűszer és esemege szak-
mába vágó cikkek állandóan friss és
legjobb minőségben kaphatók

Klein Géza

fűszer- és esemege nagy-
kereskedő detailosztálya

Telefon 55. Bercsényi-u. 5. 3587.

Molnár József angol női szabó

értesíti a nagyérdemű hölgy-
közönséget, hogy

szalonját

folgó hó 15-én a „Nemzeti Ca-
sinó” mellett Balog-házba (Ves-
selényi-u. 35.) megnyitotta, hol
a legelegánsabb női kosztümök
24—40 koronáig, női felöltők,
esőköpenyek, házi pongyo-
lák, bluzok stb. jutányos
áron készülnek

Kérem a nagyérdemű kö-
zönség szives pártfogását.

Eladó ház

mely áll 2 szoba, 2
konyha, 1 nyári konyha
a szükséges mellékhe-
lyiségekből, udvar és
kert gyümölcsfákkal és
szőlővel beültetve 120
öl területen, kedvező
fizetési feltételek mellett

Bővebbet II. kör, Salamon-utca 310.
3330

Haas Károly puskaműves

és műszerész Szabadka, Wes-
selényi-utca 138 szám.

Készít fegyver-, irógép, ke-
rékpár varrógép- és gramofon
javításokat olcsón és pontosan
jótállás mellett. — Nagy rak-
tár új fegyver, töltények ke-
rékpár és ezek alkatrészeiből.

DRENKOVICS LAJOS

szobafestő-tapétázó. Szabadka.
Halasi-ut. Telefon-szám: 646.

Elvállal:

szobafestést
és tapétázást

a legegyszerűbbtől a leg-
diszesebbig.

jutányos árak mellett!!

KIADÓ egy MODERN LAKAS

május 1-ére, a halasi uton, a
rendőrlaktanyával szemben, 545
sz. alatt, mely áll 3 szoba, nagy
előszoba, fürdőszoba

vizvezetékekkel és
villanyvilágítás-sal.

3599

Olcsón és gyorsan szállítok és készítek mindennemű
SODRONY ÉS VASMUNKAT

fa és vaskeretes sodrony
ágybetét. Rabitz szövet

Gép-javítás. Vas-esztergályozás.

Rézöntés,

Autogén hegesztés és vágás.

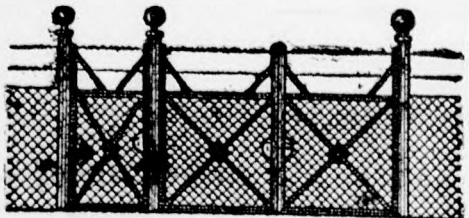
BRUMMER ANTAL

sodrony szövő-fonó és vasmunkák gyára

SZABADKA

Szegedi-u. gyermekmenhelyel szemben.

TELEFON 302.

ÜZLET ÁTVÉTEL!

Van szerencsém a n. é. közön-
ség, vendégeim, ismerőseim és
barátaim szives tudomására
hozni, hogy Szabadkán, Eöt-
vös-utcai

borbély üzletemet
eladtam a VI. Petőfi-utca
Dr. Blum-féle házban lévő
üzletet megvettem, azt teljesen
átalakítva zóna rendezésre be-
rendeztem.

Egy havi kiszolgálás K 1-20

Bérléjegy 1-40

Hygienikus kajápolásban minden
abonás vendégem részére.

Mindenféle női és férfi hajmunkák
zóna árban készíttetnek. Női ki-
hullott hajjakat a legmagasabb árban
megveszek.

Kérve a n. é. közönség szives
pártfogását. Teljes tisztelettel

BALOGH BÉLA
2513 Hygienikus fodrász terme.

Vojnics Mátyás

műlakatos 3335

Szabadka V., Vörösmarty-u. 9.

Elfogad minden e szakmába
vágó munkát, úgymint: vas sir-
kerítéseket, takaréktűzhelyeket,
ajtó- és kapuzárakat, szivattyú-
vagy láncos kutak készítését
vagy javítását. Jutányos árakon
eszközöl mindennemű javításokat

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni,
hogy I. kör 383. sz. alatt (Mácskovics telek) lévő

tűzifa **darálót** helye-tünk
telepünkön **üzembe**

s darálást minden mennyiségben a legjutányosabb ár mel-
lett vállalunk. Szállítunk továbbá rendelésre zárt zsákok-
ban mindennemű tűzifát,

szénét és koksztot.

3566

Vujkovics és Társa

Telefon 669. szám.

Prima zabszalma-szeccsa métermázsánként házhoz szállítva 4 hónapért kapható.